

Aanpassing KRW Maatlatten

Eddy Lammens
RWS Waterdienst

Waar gaat het om?

- Wordt de ecologische toestand goed beoordeeld?
- Wordt het ecologisch doel goed afgeleid?
- Is er voldoende kennis?

De evaluatie van de maatlatten in 2010

- Waterbeheerders
- Advies Bureaus
- Deskundigen-specialisten
- Interviews
- Enquêtes
- Berekeningen

Vragen

- De meest basale vraag: was de score overeenkomstig de verwachting?
- Was het afleiden van doelen duidelijk (gebruik handleidingen)?
- Welke kennis ontbreekt?

Watertypen- cluster	Fyto- plankton	Fytobenthos	Macrofyten/ Angiosperm en	Macrofauna	Vis
Rivieren R4, R5, R6, R7, R8, R9, R12, R13, R14, R15, R16, R17, R18	niet van toepassing	R4, R5, R6 R8 overige			
Zoete meren M14, M20, M21, M23, M27, M9, M12					
Sloten en kanalen M1a/b, M2, M3, M4, M6a/b, M7a/b, M8, M10	M6b, M7b, sommige M3's overige		M6b, M7b overige		
Brakke wateren M30, M31					
Kust- en overgangswatere n K1, K2, K3, O2, M32		niet van toepassing			

Verklaring kleuren:

Rood : maatlat functioneert slecht of is nog niet ontwikkeld

Oranje : maatlat is ongeschikt voor juiste beoordeling

Geel : maatlat is matig geschikt

Groen : maatlat is geschikt voor juiste beoordeling, maar er zijn verbeteringen mogelijk

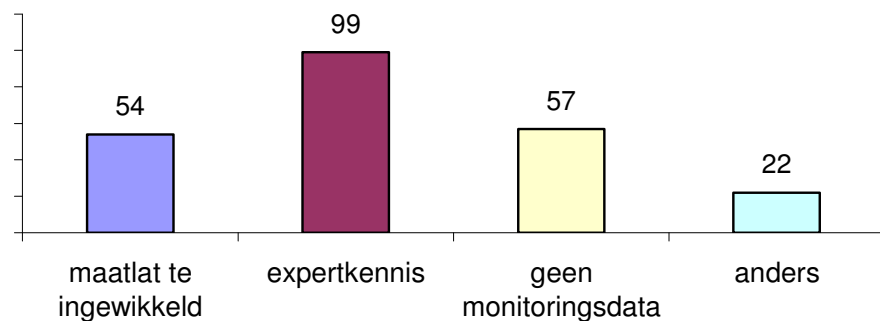
Blauw : maatlat functioneert goed en is goed ontwikkeld

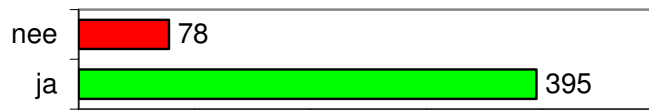
Heeft u bij het afleiden van MEP en GEP gebruik gemaakt van de hiervoor beschikbare handleidingen?

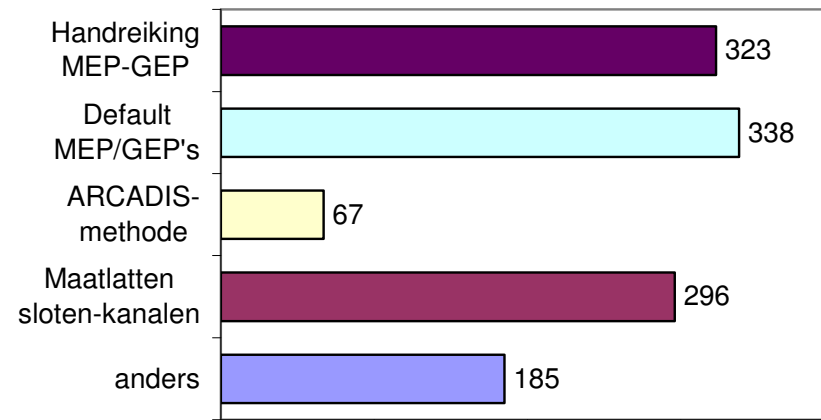
Zo nee, waarom niet?

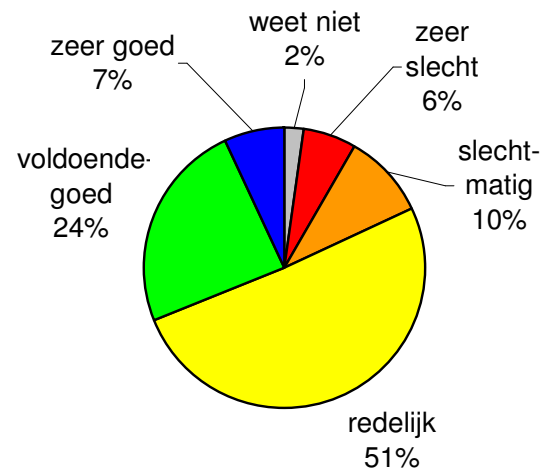
Was er voldoende kennis beschikbaar om de handleidingen te kunnen volgen?

Zo ja, welke handleiding(en)?

Hoe is het afleiden volgens deze handleidingen bevallen?

Conclusie evaluatie

- Een deel van de maatlatten functioneert niet goed.
- De waterbeheerders herkennen de score op de maatlat in bepaalde gevallen niet en hebben de score daarom vaak handmatig aangepast (in ongeveer de helft van de gevallen).
- Daardoor zijn maatlatscores niet of slecht reproduceerbaar zijn.
- De transparantie van de KRW-doelafleiding is ook daardoor slecht.
- Kennis voor vertaling maatregel naar effect is onvoldoende
- Uitwerken en prioriteren verbetervoorstellen

Criteria voor prioritering

- **Intercalibratie:** is de maatlat al in internationaal verband 'geïntercalibreerd'? Zo ja, niets doen
- **Functionaliteit:** Het is belangrijker om slecht functionerende maatlatten te verbeteren dan om goed functionerende maatlatten nog een klein beetje beter te krijgen.
- **Respons:** leidt het verbetervoorstel tot een grote verbetering (niet perse een verhoging) van de uiteindelijke maatlatscore? Hoe meer dit het geval is, hoe belangrijker het verbetervoorstel.
- **Monitoring:** is het verbetervoorstel in lijn met de monitoringsvoorschriften uit het Handboek Hydrobiologie en de Richtlijn monitoring? Het voorstel leidt bij voorkeur tot een verbetering in de relatie tussen maatlat en de standaard monitoringspraktijk.
- **Watertype:** aan hoeveel waterlichamen is het beschouwde watertype toegekend? Maatregelen aan maatlatten die aan veel (≥ 10) waterlichamen zijn toegekend hebben de hoogste prioriteit.

Prioriteit	Type	BKE	Verbetervoorstel
1	Alle typen m.u.v. K&O	Macrofyten	Maatlat minder gevoelig maken voor monitoringsinspanning door bijvoorbeeld het toevoegen van soorten die negatief scoren of een correctiefactor voor het aantal opnamen
	Alle typen m.u.v. K&O	Macrofyten	Begroeibaar areaal (met effect van beschaduwning) en definitie van oeverbegroeiing verduidelijken. Daarnaast ook verschillen tussen verleden en de huidige praktijk meenemen. Bij oeverbegroeiing in meren moet daarnaast beter omschreven worden wat goed ontwikkelde emergente vegetatie is
2	Rivieren (R7, R8, R12 t/m R18)	Fytobenthos	Valideren per (cluster van) watertype(n) met bv onderscheid naar langzaam stromend, snel stromend, grote rivieren en getijdenrivieren
3	Rivieren	Vis	Maatlat en monitoring op elkaar afstemmen/aandeel kenmerkende soorten relatief maken
4	Rivieren (grote R-typen), Meren, Sloten & Kanalen, Brakke Wateren	Vis	Toevoegen leeftijdsopbouw of lengte-frequentie Aantal soorten onafhankelijk van inspanning
5	Beken	N	Van 4,0 naar 2,3 mg N/l
		P	Van 0,12/0,14 naar 0,11 mg P/l.

Consequenties aanpassing

- De aanpassing van de KRW-maatlatten werkt door op de toestandbepaling en doelaflading van de waterlichamen. De doelen moeten opnieuw worden afgeleid.
- Dit heeft betrekking op de volgende planperiode, niet op de doelen zoals die zijn vastgesteld in de vigerende plannen voor de periode 2010-2015.
- Ook de uitgangspunten voor het vaststellen van de maatregelpakketten voor waterlichamen, waaronder haalbaarheid en betaalbaarheid, veranderen niet.
- De aanpassing van de KRW-maatlatten zal dan ook niet doorwerken op de maatregelpakketten die zijn vastgesteld en opgenomen in de Stroomgebiedbeheerplannen 2010-2015.

Spoorboekje

- De verbeterde KRW-maatlatten komen in april 2012 beschikbaar, op tijd voor de gebiedsprocessen voor de tweede generatie SGBP's, die in 2013 van start gaan
- Voor de toestandbepaling wordt het programma QBWat aangepast (april-mei)
- Voor de doelaflading komt er onder regie van de werkgroep Ecologische Maatlatten een instructie/protocol ter ondersteuning. Dit speelt na mei 2012
- De aanpassingen worden gedocumenteerd als update van de eerste generatie maatlatten en moeten goedgekeurd worden door MRE en DOW
- Aanpassingen van MEP/GEP die uiterlijk 1 oktober 2012 beschikbaar zijn, zullen worden gebruikt voor de (biologische) toestandsbeoordeling 2011 en kunnen daarmee als uitgangspunt voor de gebiedsprocessen dienen.
- Het is evenwel niet noodzakelijk dat beheerders aangepaste MEP/GEP-waarden vóór 1 oktober 2012 afleiden; aanpassingen zijn ook mogelijk als onderdeel van de gebiedsprocessen in 2013.

Protocol afleiding doelen

- Zodra de nieuwe versie van QBWat klaar is, kunnen de nieuwe actuele scores berekend worden en vergeleken worden met de uitkomsten op de oude maatlat.
- Het verschil van oud en nieuw kan procentueel toegepast worden om het GEP aan te passen, als de verandering lineair is
- Dit wordt verder uitgezocht in opdracht van de WG Ecologische Maatlatten
- Omdat de berekeningen waterlichaam-specifiek zijn moeten ze per waterlichaam apart uitgerekend worden